

Käytännön ohjeita

- ✓ Kysymyksiä voi esittää chatin kautta.
Kysymyksiin vastataan tilaisuuden lopussa
- ✓ Esitysmateriaali (suomeksi) julkaistaan tilaisuuden jälkeen Ruokaviraston verkkosivuilla
- ✓ Aineellisen avun hankkeen toteuttamisen ohje suomeksi ja ruotsiksi on saatavilla Ruokaviraston verkkosivuilla
- ✓ Hakuinfoa ei tallenneta

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ESR+ aineellisen avun hakuinfo

4. hankehaku 16.2.-15.4.2026

Ruokavirasto

5.3.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Hakuinfon ohjelma

1. Tilaisuuden avaus 13:00
2. Mitä ESR+ aineellinen apu on ja miten hankerahoitusta haetaan? *Juhani Heikkilä, Ruokavirasto*
3. Alueellinen ESR+ rahoitus, *Niina Lamberg, Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus*
4. Hankkeen toteuttaminen: maksukorttikäytännöt, hankeviestintä, seurantatietojen kerääminen ja tuen maksatuksen hakeminen, *Juhani Heikkilä, Ruokavirasto*
5. Kysymyksiä ja vastauksia hankehakuun liittyen

Mitä on aineellinen apu?

**Vähävarainen
työtön**

**Akuutti avun
tarve**

Liitännäistoimet

**40 €
maksukortti**

Kokonaisvaltainen apu

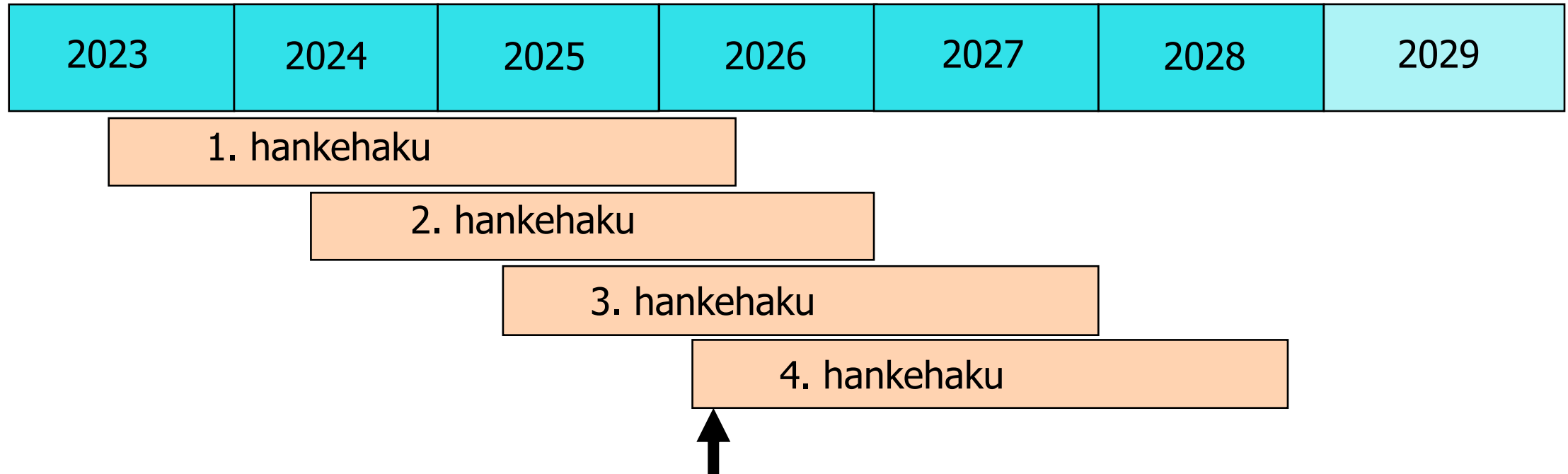
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Aineellista puutetta torjuva Suomi - Hakuaikataulu ja budjetti

- ESR+ aineellisen avun rahoituskehys on kokonaisuutenaan 33,6 miljoonaa euroa
- Kolmella hankehakukierroksella rahoitusta sidottu hankkeisiin yhteensä 23,5 miljoonaa euroa = 70 prosenttia ohjelmakauden aineellisen avun rahoituskehyksestä
- 4. hankehaku on avoinna 16.2.-15.4.2026 ja myönnettävä summa on enintään 2 M€

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Aineellisen avun 4. hankehaku

- Uusien aineellisen avun hankkeiden hakuaika on 16.2.–15.4.2026
- Hankehaku on valtakunnallinen, mutta hanke tulee hakuilmoituksessa kerrotun mukaisesti toteuttaa ohjelman mukaisella ns. kehittyneemmällä alueella eli Uudenmaan alueella
- Hakuilmoitus on julkaistu [EURA 2021 -järjestelmässä](#) - ilmoitukseen kannattaa tutustua huolellisesti!
- Hankerahoitusta haetaan [EURA 2021 -järjestelmässä](#)
- Rahoitusta aineellisen avun hankkeisiin voivat hakea julkisoikeudelliset yhteisöt ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt: esim. järjestöt, seurakunnat, kunnat tai hyvinvointialueet
- Hankkeissa ensisijaisena kohderyhmänä ovat työttömät vähävaraiset henkilöt ja heidän kotitalouteensa kuuluvat henkilöt

Hankerahoituksen hakeminen (1/2)

- Hankehakijan tulee hakemusta täyttäessään kiinnittää huomioita erityisesti liitännäistoimenpiteiden ja maksukortteja koskevan prosessin kuvaukseen sekä hanketoteuttajan ja erilaisten yhteistyökumppaneiden rooleihin
- Hanketoteuttajalle korvataan maksukorteista syntyneet välittömät kustannukset kokonaan sekä seitsemän prosenttia liitännäistoimien toteuttamiseksi sekä seitsemän prosenttia hanketoteuttajan hallinnollisiin kuluihin
- ***Hankkeen budjetin suunnittelussa on syytä ottaa huomioon, että tuki maksetaan jälkikäteen maksukorttien hankinnasta aiheutuneiden tosiasiallisten kustannusten perusteella***
 - Hankkeessa ja hanketoteuttajalla ***täytyy olla riittävä hankekassa*** hankkeen toteuttamiseen
 - Hankekassa on suositeltavaa olla kahden maksukorttijaon kustannusten suuruinen
 - Hanketoteuttaja saa lopulta tukena maksukorteista syntyneet välittömät kustannukset kokonaan
 - Lisäksi tukea maksukorttien tosiasiallisten kustannusten suhteessa 7 % liitännäistoimien toteuttamiseen sekä 7 % hanketoteuttajan hallinnollisiin kuluihin

Hankerahoituksen hakeminen (2/2)

- Hankehakija tarvitsee Suomi.fi-asiointivaltuuden sekä käyttöoikeuden EURA 2021 -järjestelmään
- Mahdollista hakea ennakkomaksua enintään 30 prosenttia hankkeen budjetista hankehakemuksen jättämisen yhteydessä
- Hankkeen tulee alkaa vuoden kuluessa hakuilmoituksen julkaisusta ja sen tulee olla kestoaltaan enintään kaksi vuotta.
- [Yleiset valintaperusteet](#)
- [Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet](#)
- [Horisontaaliset periaatteet](#)

Toimintalinja 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi ja Erityistavoite 6.1 Eväitä elämään

Hankehaun erityistavoitekohtaiset valintaperusteet:

- Hanke tavoittaa aineellista apua tarvitsevaa kohderyhmää ja toimenpiteet vastaavat heidän akuuttiin tarpeeseensa saada terveellistä ruokaa ja/tai perushyödykkeitä
- Hanke ohjaa aineellisen avun saajia myös muiden palvelujen piiriin ja siten edistää heidän työllistymis- ja opiskelumahdollisuuksiaan tai muuta yhteiskuntaan integroitumista
- Hanke mahdollistaa apua saavien mahdollisuudet selvittää aiempaa paremmin arkielämään liittyvistä haasteista ja köyhyysn negatiiviset vaikutukset vähenevät
- Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
- Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Yleiset valintaperusteet

Yleiset valintaperusteet ovat EU- ja kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia vaatimuksia, joista rahoittavan viranomaisen tulee riittävästi varmistua ennen hankkeen hyväksymismenettelyä. Mikäli jokin yleinen valintaperuste ei täyty, hanke ei voi saada rahoitusta.

Liitännäistoimet osana aineellista apua

- Liitännäistoimien toteuttaminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja hanketta koskevan rahoituspäätöksen ja siinä annettujen ehtojen mukaisesti
- Aineellinen apu ja liitännäistoimiin osallistuminen on vähävaraisille maksutonta
- Liitännäistoimia toteuttaessa tulee huomioida tasa-arvo ja syrjimättömyys
- Avunsaajan kohtaaminen ja palveluun ohjaus
- Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Liitännäistoimet

Osallistuimme
rekrytointi-
messuille.

I need to find food
recommendations for
families with children

Sain
talousneuvontaa ja
tietoa asumisen
palveluista.

Haluaisin tukea
terveellisen ruuan
valintaan ja tietoa
elintarvikkeiden
pakkausmerkinnöistä.

Tarvitsen
digineuvontaa ja
apua työnhakuun.
Löysin
ilmoituksenne
verkkosivuilta.

Olimme
kuuntelemassa
hyvinvointialueen
luentoa
asuinalueen
sosiaalipalveluista

Liitännäistoimien painopisteitä:

- ✓ kehitetään yhteistyön muotoja: monialaisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita
- ✓ kehitetään asiakaslähtöistä toimintaa avunsaajan näkökulmasta
- ✓ haetaan ratkaisuja ja kehitetään matalan kynnyksen palveluun ohjausta
- ✓ edistetään kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden toteutumista

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Hakuilmoituksessa erityistä

Tärkeää:

Hakemuksen kohtiin "Hanketiedot/ Toteutus ja tulokset/ Täydentävät tiedot/ Arviot määrällisistä tavoitteista" täytetään tiedot hakuilmoituksen alla olevan numeroinnin ja kysymysten mukaisesti .

- tarvittaessa paikallistason toiminnan tiedot omaan erilliseen liitteeseen (tiedot alueittain/ paikkakunnittain).
- Liitä hakemukseen viimeisin tilinpäätös, toimintakertomus ja kuluvan vuoden toimintasuunnitelma sekä mahdolliset yhteistyösopimukset.
 - Hankesuunnitelmassa tulee huomioida [Ruokaviraston ohje hankkeen toteuttamisesta](#).

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Hankesuunnitelmassa keskeistä

1. Hankkeen tavoitteet
 - a) Kuvaa lyhyesti hankkeen tavoitteet; liitännäistoimet ja maksukorttien luovuttaminen?
 - b) Maksukorttien lukumäärä ja kohderyhmän koko.
 - c) Aikataulu ja korttien luovuttamiseen osallistuvat työntekijät/muut osapuolet lyhyesti.
2. Maksukorttien luovuttaminen ja avunsaajan kohtaaminen. Kuvaa hankkeen kaikkien osapuolten roolit ja vastuut. Erittele vastuiden ja töiden jako osapuolten kesken sekä määrittele hankkeen henkilöresurssit (työntekijät ja vapaaehtoiset)
 - a) Hanketoteuttaja/ryhmähankkeen osapuoli ja/tai
 - b) Hanketoteuttajan osastot ja paikallistason toimijat ja/tai
 - c) Muut ulkopuoliset yhteistyökumppanit ja yhteistyömuodot ja/tai
 - d) Yhteistyö aineellisen avun muiden hankkeiden kanssa

3. Liitännäistoimet

3.1. Kuvaa tarkasti miten ja missä avunsaajan kohtaaminen toteutetaan

3.2. Mitä liitännäistoimia hankkeessa on?

3.3. Miten varmistutaan, että liitännäistoimilla on vaikuttavuutta avunsaajien tilanteeseen?

3.4. Miten liitännäistoimet toteutetaan. Kuvaa myös yhteistyö muita palveluja ja tukea tarjoavien organisaatioiden kanssa. Erittele vastuiden ja töiden jako osapuolten kesken sekä määrittele hankkeen henkilöresurssit (työntekijät ja vapaaehtoiset)

- a) hanketoteuttaja/ryhmähankkeen osapuoli ja/tai
- b) hanketoteuttajan osastot ja paikallistason toimijat ja/tai
- c) muut ulkopuoliset yhteistyökumppanit ja yhteistyömuodot ja/tai
- d) yhteistyö aineellisen avun muiden hankkeiden kanssa ja/tai
- e) yhteistyö muun kuin ESR+ aineellisen avun hankkeen kanssa (hankkeen tarkat tiedot, kuten rahoituksen toimintalinja, rahoituksen myöntäjä, toteuttaja, nimi ja kesto)

4. Kuvaa hankkeen viestinnän kanavat ja toteutus. Erittele vastuiden ja töiden jako osapuolten kesken.
- a) Organisaation sisäinen viestintä
 - b) Kohderyhmän tavoittaminen
 - c) Syrjäytyneiden, vaikeasti liikkumaan pääsevien ja muiden erityisryhmien tavoittaminen
5. Hankkeen riskit ja riskienhallintatoimenpiteet
- a) Hanketoteuttajan tekemät riskienhallintatoimet maksukortteja koskien. Erittele toimet: tilaaminen, varastointi, kirjanpito, avunsaajan kohtaaminen ja kortin luovuttaminen.
 - b) Liitännäistoimien toteuttamiseen liittyvät riskienhallintatoimet.

Aineellisen avun maksukortit

S-ryhmän ja Keskon aineelliselle avulle räätälöimät maksukortit

Maksukortin ostopäätökset

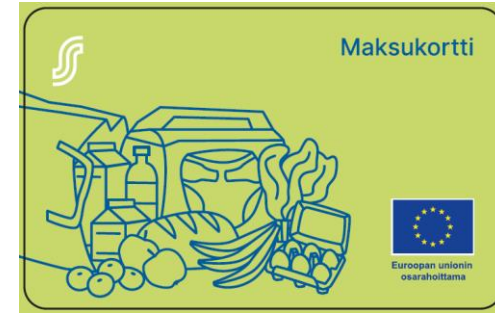
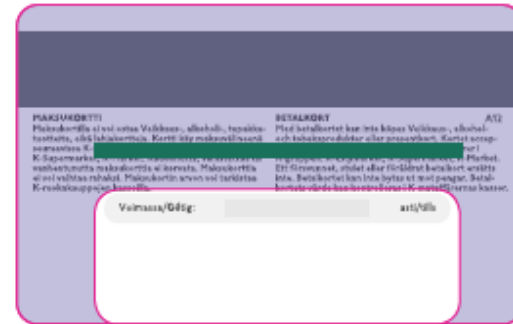
- Elintarvikkeiden ja perustuotteiden maksamiseen
- Kortilla ei voi maksaa veikkaus-, alkoholi- tai tupakkatuotteita
- Kortin voimassaoloaika on rajoitettu 2 kuukauteen

Anonymiteetti

Maksukortin käyttäjän tulee voida pysyä anonymina kortin saadessaan tai korttia käyttäessään. Kortti on lahjakortin kaltainen, eikä siinä ole avunsaajan nimeä.

Käyttöalue

Maksukorttien käyttöalue kattaa koko Suomen. Maksukorttien tulee toimia maksukortissa mainituissa Korttitoimittajan elintarvikkeita ja perushyödykkeitä myyvissä toimipaikoissa; alueellisia tai määrällisiä rajoituksia tai suosituksia ei hyväksytä.

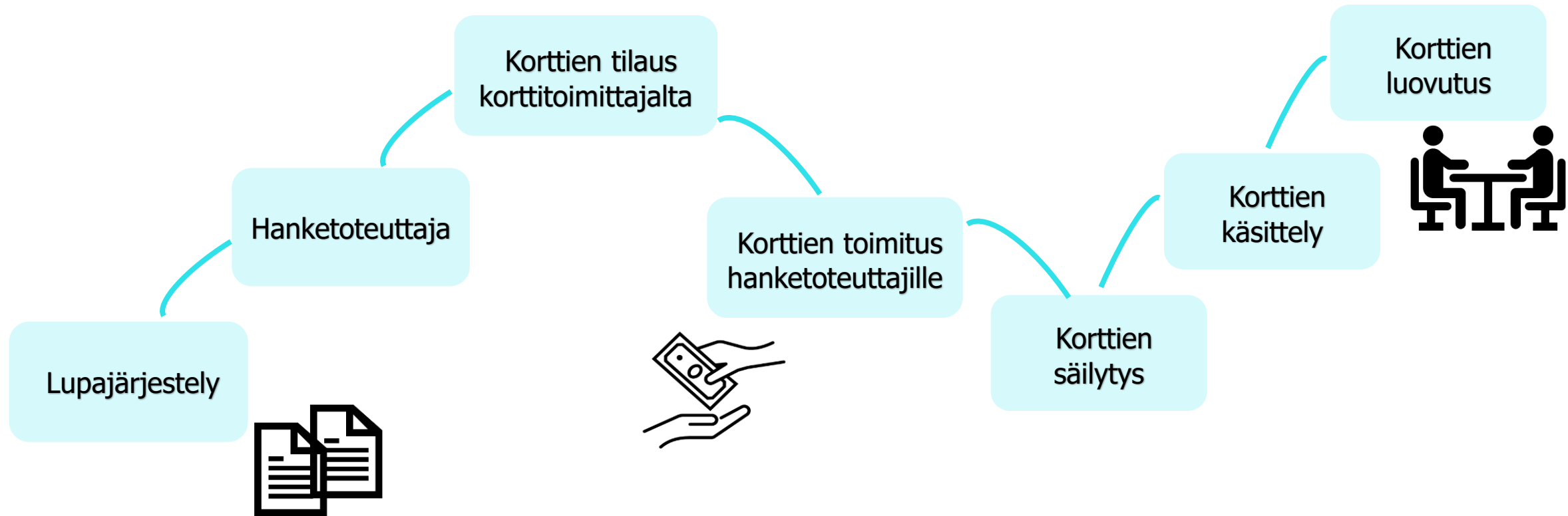

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Maksukorttiprosessi

Hankkeiden viestintä

- Kohderyhmän tavoittaminen
- Hankkeiden visuaalinen ilme
- EU:n lipputunnuksen näkyvyys viestinnässä
- Viestintämateriaali

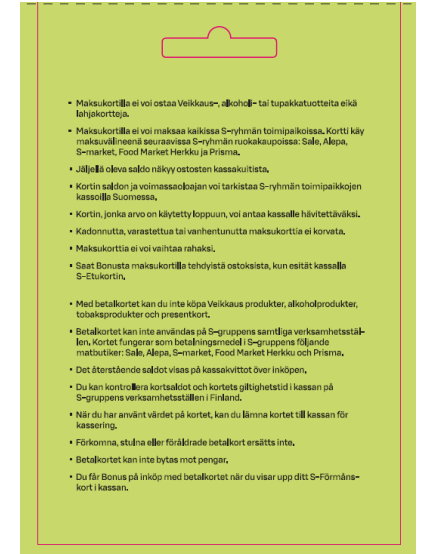
Ohjeita:

<https://rakennerahastot.fi/hanketoimijalle>

<https://rakennerahastot.fi/viestinta>

Materiaalipankki rakennerahastot.fi:

https://tem.emmi.fi/l/wNqPv_7RRn9L/f/Ckhk

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Hankkeiden viestintä

Viestintä on hanketoiminnan mahdollisuus ja velvollisuus

Tuensaajan mahdollinen oma virallinen verkkosivusto tai sosiaalisen median tilit:

- kuvaus toimesta, tavoitteista ja tuloksista sekä esille unionilta saatava rahoitustuki

Tuensaajan tilaisuuksiin paikan päällä:

- tiedotuskyltti tai A3-kokoinen juliste tai vastaava elektroninen näyttö

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Hankkeiden visuaalinen ilme

- Euroopan unionin tunnus on merkittävä selvästi kaikkiin viestintämateriaaleihin.
- Materiaaleissa on myös oltava kokonaisuudessaan maininta ”Euroopan unionin (osa)rahoittama”. Maininnassa ei saa viitata mihinkään erityisrahastoon.
- EU:n symbolin lisäksi EU:lta saatua tukea ei saa tuoda esiin muulla visuaalisella ilmeellä tai logolla.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

A3- kokoinen juliste hanketoteuttajien käyttöön

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Avunsaajan kohtaaminen ja maksukortin luovuttamisen kriteerit

- Oikeanlaisella viestinnällä pyritään tavoittamaan kohderyhmän edustajat
 - Viestintä painottuu liitännäistoimista viestimiseen
- Kohdataan avunsaaja – vältetään jonotusta ja suuria massatapahtumia
- Maksukortin voi luovuttaa avunsaajalle joka:
 - hakeutuu avun pariin
 - ilmaisee olevansa vähävarainen
 - ilmaisee olevansa akuutin avun tarpeessa
- Avunsaaja on anonyymi
- Huomioitava tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Anonyymi avunsaaja

Anonyymien maksukorttien käyttäminen ei edellytä avunsaajan tunnistamista.
(Suomen alue- ja rakennepoliittinen ohjelma 2021-2027 Uudistuva ja Osaava Suomi).

Henkilöllisyyden, tilitietojen, tulojen, avunsaajan saamien muiden tukien tarkastaminen ei ole mahdollista tämän ohjelman puitteissa.

Henkilötietoja ei voida myöskään kysyä tai kerätä kortin antamisen yhteydessä, vaikka avunsaaja kaupan kassalla pysyisi anonyymina.

Anonyymiys mahdollistaa avunannon tasapuolisesti ja syrjimättä ketään.

Aineellinen apu ei ole osa suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää.

Anonyymiys aiheuttaa myös riskin.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Riskienhallinta

Kortit menevät väärään osoitteeseen.

Korttien lupajärjestely, tilaussopimus pohja. Mm. mahdollisuus korttien deaktivoimiseen.

Kortteja katoaa.

Ohjeistuksen mukainen korttien tilaus, säilytys ja luovutus, korttien deaktivoiminen.

Hanketoteuttajan hallussa olevia ladattuja kortteja katoaa.

Min. kaksi työntekijää/vapaaehtoista luovuttamassa kortteja. Ohjeistus vapaaehtoistyöstä: Avunsaajat eivät voi käsitellä kortteja. Kirjanpito korteista.

Avunsaaja myy kortin eteenpäin.

Ohjeistus avunsaajan kohtaamisesta ja akuutin avun tarpeen tunnistaminen, 2kk voimassaoloaika.

Kortti välitetään sellaiselle, joka ei ole akuutin avun tarpeessa.

Kortin deaktivoimismahdollisuus. Oikein kohdistettu viestintä. Ei suuria jakotapahtumia, ei jonoja.

Väärinkäytösten ja petosten havaitseminen

Hallinnolliset ja paikan päällä tehtävät tarkastukset

- Hankkeen kirjanpito
- Kortteja koskeva kirjanpito
- Seurantaraportit
- Tilausdokumentit
- Käytettyjä saldoja koskevat raportit

Seuraamme aktiivisesti mediaa ja toimintaympäristöä.

Reagoimme välittömästi mahdollisiin väärinkäytös- ja petosepäilyihin.

Hanketoteuttajan, Ruokaviraston ja korttitoimittajan välinen aktiivinen vuoropuhelu.

Väärinkäytösepäilyistä ilmoitus
Ruokavirastoon → mahdolliset korjaavat toimenpiteet.

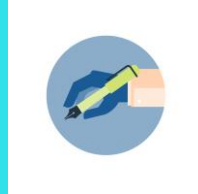
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Seurantatietojen kerääminen

Maksukortin luovuttamisen yhteydessä loppukäyttäjistä kerätään indikaattoritietoja (arvio).

Indikaattoritiedot kirjataan EURA 2021:n seurantaraporttiosioon. Seurantatiedot sisältävät myös avoimia kysymyksiä.

Tarvittaessa hanketoteuttaja kerää seurantaraportissa vaadittavat tiedot paikallistason toimijoilta.

Seurantaraporttiosio tulee laatia jokaisen tuen maksamista koskevaan hakemuksen yhteydessä.

Kustannusten tukikelpoisuus ja kirjanpito

Käytetyt maksukortit ja niiden postituskulut (korttitoimittajalta toimitusosoitteeseen)	Liitännäis- toimet	Hallinto- kulut
Välittömät kulut	Välilliset kulut	

- Jos tuensaaja ei ole arvonlisäverovelvollinen, postituskulujen alv on tukikelpoinen. Jos tuensaaja on arvonlisäverovelvollinen, postituskulujen alv:ia ei saa sisällyttää haettuihin kustannuksiin.
- Hanketoteuttajan tulee säilyttää kaikki hankkeeseen liittyvä kirjanpito- ja muu aineisto siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista.
- Säilytysaika on vähintään 5 vuotta laskettuna sen vuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, jona hankkeen viimeinen maksuerä on maksettu avustuksen saajalle.

Tuen maksatuksen hakeminen (1/2)

- Hanketoteuttaja voi hakea tuen maksatusta useammassa erässä, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa.
- Kustannukset:
 - Käytetyistä maksukorteista aiheutuneet kulut
 - Postituskulut korttitoimittajalta hanketoteuttajalle
- Kustannusten todentamiseksi:
 - Korttitoimittajien raportit
 - Korttitoimittajien laskut ja hyvityslaskut
 - Tiliote korttitoimittajien laskun maksusta ja hyvityksen palautuksesta
 - Kirjanpidon ote
 - Seurantaraaportti siltä ajanjaksolta, jolta tuen maksatusta haetaan

Tuen maksatuksen hakeminen (2/2)

- Tuen maksatusta voi hakea, kun ladattujen korttien arvosta on vähennetty mahdollinen käyttämättä jääneiden korttien arvo ja kun korttitoimittaja on palauttanut mahdollisen käyttämättömän saldon.

Esimerkki:

Maksukorttien 1. tilauserä on voimassa 31.1.2026 asti, korttitoimittajan raportti saapuu 5.2.2026 ja korttitoimittajan hyvitys palautuu hanketoteuttajan tilille 20.2.2026, joten maksatusta voi hakea aikaisintaan 20.2.2026.

- Hakemusten käsittelyaika on 80 päivää (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060)
- Mahdollisen ennakon kuittaus:
Jokaisella tuen maksamista koskevalla päätöksellä vähennetään maksettavasta määrästä 30 prosenttia, kunnes ennakko on kokonaan kuitattu.
Jäljellä oleva osuus ennakosta kuitataan viimeistään viimeisellä tuen maksamista koskevalla päätöksellä.

Kiitos

Lisätietoja:

<https://rakennerahastot.fi/aineellinen-apu-esr-rahastosta>

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/elintarvikkeet/aineellinen-apu-esr/>

<https://eura2021.fi/>

<https://www.suomi.fi/valtuudet>

aineellinen.apu@ruokavirasto.fi

Rahoitusasiat: johtava asiantuntija Juhani Heikkilä juhani.heikkila@ruokavirasto.fi

Tuen maksamisasiat: suunnittelija Petra Hanhimäki petra.hanhimaki@ruokavirasto.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027